

Lineaarialgebra ja matriisilaskenta II
Matematiikan ja tilastotieteen laitos
Helsingin yliopisto
Erilliskuulustelu
12.3.2015

1. (a) Oletetaan, että $L: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^4$ on lineaarikuvaus, jolle pätee $L(1, 0, 0) = (1, 0, 0, 2)$ ja $L(0, 0, 1) = (1, 0, 4, -2)$. Määritä $L(-2, 0, 2)$.
(b) Tutkitaan kuvausta $g: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$, jolle pätee

$$\begin{aligned}g(1, 0) &= (1, 1), \\g(0, 1) &= (1, -1), \\g(1, 1) &= (2, 0), \\g(2, 2) &= (4, 0).\end{aligned}$$

Onko kuvaus g välttämättä lineaarinen?

2. (a) Merkitään

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 2 & 2 \end{bmatrix} \quad \text{ja} \quad B = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

Anna esimerkki avaruuden $\mathbb{R}^{2 \times 2}$ aliavaruudesta, johon matriisi A kuuluu ja matriisi B ei kuulu. Perustele vastauksesi.

- (b) Onko polynomiavaruuden $\mathcal{P}$ jono $(x, 2x + 1, x^3)$ vapaa?
3. Osoita aliavaruuden määritelmän perusteella, että joukko

$$W = \{(2a, b, a) \mid a, b \in \mathbb{R}\}$$

on avaruuden $\mathbb{R}^3$ aliavaruus.

4. (a) Kaverisi on opiskellut lineaarialgebraa, mutta ei ole kuullut ominaisarvon tai ominaisvektorin käsitteestä. Selitä hänelle lyhyesti omin sanoin, mitä ovat lineaarikuvauksen ominaisarvot ja ominaisvektorit.
(b) Merkitään $\bar{w} = (-2, 3)$. Tutkitaan projektiokuvausta

$$P: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, \quad P(\bar{x}) = \frac{\bar{x} \cdot \bar{w}}{\bar{w} \cdot \bar{w}} \bar{w}.$$

Osoita lineaarikuvauksen ominaisarvon määritelmän avulla, että kuvauksella on ominaisarvot 1 ja 0.

5. (a) Määritä lineaarikuvauksen

$$L: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3, \quad L(x_1, x_2) = (4x_2, 5x_1 + x_2, x_1)$$

standardimatriisi.

- (b) Oletetaan, että $T: V \rightarrow W$ on lineaarikuvaus, ja $\dim(V) > \dim(W)$. Voiko T olla injektio?